

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. T.**, zast. JUDr. Alešem Vídenským, advokátem, se sídlem Sokolská třída 22, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2007, č. j. 22 Ca 24/2006 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14. 11. 2005, č. j. 28952/2005/VV/Böh/0002-OCD/47/05, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 8. 9. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., kterým bylo zastaveno správní řízení ve věci vydání cestovního pasu žalobci, neboť neprokázal pravdivost rodného čísla X uvedeného v žádosti o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě zapsal pod sp. zn. 22 Ca 24/2006. Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal s námitkou, že předloženými doklady prokázal pravdivost rodného čísla s koncovkou 229. Nesouhlasil se závěrem, že ke změně jeho rodného čísla nikdy nedošlo, pouze při přepisování do rodného listu byla omylem uvedena koncovka 229, a nikoli 225. Žalobce vždy vycházel z toho, že mu bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 229, vyznačené na rub rodného listu, které užíval až do roku 1993. Tehdy se při vydání nového občanského průkazu objevily nesrovnalosti, byl pozván na Policii České republiky k projednání změny rodného čísla, ale občanský průkaz mu byl vystaven s původním a správným rodným číslem s koncovkou 229, čímž považoval věc za vyřízenou. Žalovanému žalobce vytkl, že předložené podklady hodnotil jednostranně, spokojil

se se sdělením Ministerstva vnitra - správce registru rodných čísel, že žalobci bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 225, aniž byla tato skutečnost něčím prokázána. Žalobce k žádosti přiložil ověřenou kopii rodného listu, na jehož rubu je od roku 1967 uvedeno rodné číslo s koncovkou 229 (prvotní doklad o přidělení rodného čísla), a cestovní pas č. 4868053 ze dne 26. 7. 1994 s koncovkou rodného čísla 229. Konstatoval, že výpis z informačního systému evidence obyvatel v průběhu správního řízení nepředložil. Žalovaný měl k důkazu vzít rodný list a cestovní pas, a nikoliv listiny, které nejsou rozhodnutími, ani veřejnými listinami. Žalobce podotkl, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, není důkazem o přidělení rodného čísla, neboť závěr, že při přepisování rodného čísla do rodného listu došlo k chybě, nelze bez dokazování učinit. Žalobce zdůraznil, že prvotní přidělení rodného čísla s koncovkou 225 nebylo prokázáno. Namítal, že nebyl proveden důkaz listinou Údaje o důchodovém zabezpečení OSVČ v roce 2004, v níž je uvedena koncovka 229; důkazní hodnota této listiny je přitom minimálně rovnocenná sdělení ministerstva ze dne 8. 8. 2005. V řízení nebylo žádnou listinou prokázáno, že by měl žalobce koncovku rodného čísla 225, a nikoliv 229, proto mu měl být cestovní pas vydán. Žalobce navrhl, aby byla rozhodnutí obou správních orgánů zrušena a věc byla vrácena Magistrátu města Ostravy k novému projednání a rozhodnutí.

V podání ze dne 16. 1. 2006, původně vedeném pod sp. zn. 22 Ca 25/2006 (oba spisy byly spojeny usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 6. 2007, č. j. 22 Ca 24/2006 - 23), žalobce doplnil, že v napadených rozhodnutích jsou úmyslně uváděny neúplné informace, aby se zakrylo protiprávní jednání státního aparátu a falšování údajů v centrálních registrech státu. Namítal zásah do svých ústavních práv a konstatoval zcizení své identity. S odkazem na dopis Magistrátu města Ostravy ze dne 5. 1. 2004, zn. Vnitř./1/7065/03/Per., a dopis primátora města Ostravy ze dne 23. 7. 2004 žalobce konstatoval, že tvrzení žalovaného o chybě při přepisu rodného čísla je vyvráceno, neboť tyto dopisy uvádí, že byla provedena změna koncovky přiděleného rodného čísla, resp. že v informačním systému evidence obyvatel je vedeno nově přidělené rodné číslo. Žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 5. 2005, č. j. 23 C 100/2004 - 59, a konstatoval, že k jednání byl předvolán svědek pan Zelinka, který byl vlastníkem stejného rodného čísla s koncovkou 229. Svědek jasně uvedl, že v roce 1996 byl předvolán na Českou správu sociálního zabezpečení, kde mu bylo potvrzeno rodné číslo s koncovkou 229; důvodem předvolání bylo zjištění, že je evidován se stejným rodným číslem jako žalobce. Ten namítal, že byl vůči panu Z. znevýhodněn a poškozen na svých právech. Rodné číslo žalobce bylo v roce 1993 prověřeno, byl mu vystaven nový občanský průkaz, proto mělo být toto rodné číslo zablokováno a nemělo být opětovně přidělováno nikomu jinému. Žalobce zdůraznil, že v informačním systému evidence obyvatel došlo v nedávné době ke svévolné a právně nepodložené změně jeho rodného čísla, a poukázal na „Hlášení změny čísla“ ze dne 14. 7. a 25. 8. 1993 s razítkem České správy sociálního zabezpečení a Policie České republiky, kde je jako správné uvedeno rodné číslo s koncovkou 225. Žalobce zpochybnil sdělení České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 8. 2002, zn. 4700/451, o správnosti rodného čísla s koncovkou 225, a s odkazem na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, uvedl, že toto sdělení nezakládá, nemění, neruší ani závazně neurčuje jeho práva a povinnosti. Žalobce dále konstatoval, že řádně doložil pravdivost údajů uvedených v žádosti, přesto bylo řízení zastaveno. Žalobce po obdržení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 31. 8. 2002 zaslal tomuto orgánu reklamaci tvaru rodného čísla a poté mu byl doručen doklad o přidělení rodného čísla vystavený dne 26. 3. 2002, proti kterému se neprodleně odvolal. Podotkl, že na Okresní správě sociálního zabezpečení v Ostravě je nadále veden pod rodným číslem s koncovkou 229. Orgány státu tedy podle žalobce nejsou schopny ani sjednotit jeho údaje způsobem majícím oporu platné legislativě. Žalobce zdůraznil, že od svých 15 let po dobu více než 38 roků byl držitelem platných osobních dokladů a užíval řádně přidělené rodné číslo zapsané na originálu jeho rodného listu. Podle žalobce nelze označit rodný list za

nepodložený doklad, aniž by to bylo hodnověrně doloženo. Žalobce nikdo nevyzval k výměně či opravě rodného listu, je proto vyloučeno rozporovat platnost rodného čísla v něm uvedeného.

Žalobce své argumenty zopakoval i v závěrečném návrhu, který předložil krajskému soudu při ústním jednání konaném dne 5. 9. 2007.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 5. 9. 2007, č. j. 22 Ca 24/2006 - 54, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že s ohledem na koncentrační zásadu se nezabýval námitkami, které žalobce uplatnil až u jednání v písemném závěrečném návrhu ze dne 5. 9. 2007. Konstatoval, že pravdivost údajů uváděných v žádosti o vydání cestovního dokladu se prokazuje doklady podle zvláštních právních předpisů, v případě rodného čísla je tímto předpisem zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů. Soud poukázal na evidenční a identifikační charakter rodného čísla, které zákon o evidenci obyvatel pojímá jako významný identifikátor občana v informačním systému evidence obyvatel. Ke zjištění a určení totožnosti se v České republice vedle jmenných a názvových údajů ve stále větší míře využívají identifikační čísla, jejichž základním účelem je umožnit pomocí jediného údaje zjištění totožnosti subjektu. Rodné číslo je identifikačním číslem fyzické osoby, které bylo původně zavedeno pro účely sociálního zabezpečení a statistické účely. Rodné číslo je po narození fyzické osoby přiděleno jako konstantní osobní údaj, a je proto osobním údajem primárním. Krajský soud dále citoval z důvodové zprávy k zákonu o evidenci obyvatel a zdůraznil jedinečnost rodného čísla vyplývající z § 13 tohoto zákona. Rodná čísla jsou vedena Ministerstvem vnitra v registru rodných čísel jako neukončený, nepřetržitě funkčně přístupný přehled dat s výlučnou informační hodnotou. Registr rodných čísel je přitom součástí informačního systému evidence obyvatel, který pro výkon státní správy na úseku cestovních dokladů využívají příslušné správní orgány, a to včetně údaje o rodném čísle žadatele o vydání cestovního dokladu podle § 30 odst. 3 písm. e) zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cestovních dokladech“). Krajský soud shledal, že správní orgány postupovaly v projednávané věci v souladu se zákonem, jestliže ohledně rodného čísla žalobce vycházely z údaje o rodném čísle vedeném v registru rodných čísel, resp. v informačním systému evidence obyvatel. Na tomto závěru nemůže nic změnit skutečnost, že podle § 15 zákona o evidenci obyvatel je dokladem o přiděleném rodném čísle mimo jiné rodný list a občanský průkaz, které jsou ze zákona veřejnými listinami, u nichž platí vyvrátitelná právní domněnka pravosti a pravdivosti. Soud podotkl, že pravdivost údaje o rodném čísle žalobce s koncovkou 229 v jeho rodném listu a občanském průkazu byla vyvrácena údajem o rodném čísle s koncovkou 225 vedeném u žalobce v registru rodných čísel, který má ze zákona přednost před údaji uvedenými v jiných dokladech. Správní orgány jsou povinny vycházet z údajů uvedených v informačním systému evidence obyvatel, správní orgán prvního stupně navíc ověřil správnost rodného čísla žalobce dotazem na Ministerstvo vnitra, které ve sdělení ze dne 8. 8. 2005 potvrdilo, že žalobce má v registru rodných čísel přiděleno rodné číslo s koncovkou 225. Ministerstvo vnitra je přitom jediným orgánem, který je oprávněn ověřit správnost údaje o rodném čísle. Správní orgány podle soudu nebyly v řízení o vydání cestovního dokladu oprávněny zabývat se námitkami žalobce, zda mu v roce 1967 bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 229 nebo 225 a zda následně došlo či nedošlo ke změně přiděleného rodného čísla. Těmito námitkami se proto nemohl zabývat ani krajský soud v rámci řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí. Soud konstatoval, že pravdivost rodného čísla s koncovkou 229 uvedeného v žádosti o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004 byla vyvrácena, správní orgán prvního stupně v souladu se zákonem řízení přerušil a stanovil žalobci lhůtu 15 dnů k prokázání pravdivosti údaje o rodném čísle s koncovkou 229. Žalobce měl možnost podle § 17b zákona o evidenci obyvatel požádat Ministerstvo vnitra o ověření rodného

čísla a uplatnit své námitky týkající se nesrovnalostí s jeho rodným číslem, což ovšem neučinil. Krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že pouze tímto způsobem lze podle platné právní úpravy ověřit správnost či nesprávnost údaje o rodném čísle v registru rodných čísel, resp. ověřit, že nositeli rodného čísla bylo přiděleno chybné rodné číslo nebo rodné číslo současně přidělené jinému nositeli. Krajský soud uzavřel, že správní orgán prvního stupně nepochybil, jestliže v daném případě podle § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech zastavil řízení o vydání cestovního pasu žalobci, rovněž tak nepochybil žalovaný, pokud za této situace zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. S ohledem na výše uvedené krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, ve které namítal, že soud nesprávně aplikoval koncentrační zásadu uvedenou v § 71 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatel konstatoval, že písemný závěrečný návrh ze dne 5. 9. 2007 neobsahuje žádné rozšíření žalobních bodů, ale pouze právní argumentaci k již uplatněným námitkám, které byly soudu sděleny ve lhůtě pro podání žaloby. K přípustnosti takového postupu poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 Azs 134/2005. Krajský soud se tedy měl zabývat argumentací obsaženou v závěrečném návrhu. Stěžovatel dále namítal nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem. Uvedl, že „*samotný rozsudek již jasně vykazuje záměrnou manipulaci se slovíčkářením*“. Zdůraznil, že je nutno brát v potaz váhu veřejné listiny, přičemž rodné číslo s koncovkou 229 používal v občanském průkazu do roku 2003 a v cestovním pasu do roku 2004. Občanský průkaz mu byl vystaven po řádném ověření rodného čísla, kterému v roce 1993 předcházela výzva Policie České republiky. Žalovaný podle stěžovatele nepostupoval v souladu s právními předpisy, při zjištění nesouladu v údajích v cestovním pase byl povinen postupovat podle § 21 zákona o cestovních dokladech. Stěžovatel vytkl Magistrátu města Ostravy, že při zjištění nesourodosti rodného čísla v jeho osobních dokladech s údaji v informačním systému evidence obyvatel nezhájil řízení o odstranění nesouladu, ačkoliv je pro Ministerstvo vnitra zpracovatelem těchto údajů. Magistrát města Ostravy je proto podle stěžovatele „*spoluodpovědný za zfalšování údajů v ISEO*“. Namítal, že doklad vystavený Ministerstvem vnitra nemá žádný právní význam, neboť uvádí absurdní tvrzení, že mu bylo Českou správou sociálního zabezpečení přiděleno rodné číslo ve tvaru X. Stěžovatel poukázal na právní předpisy, z nichž přidělování rodných čísel vycházelo, a konstatoval, že tento úřad nikdy nemohl kompetenčně zasahovat do tvaru jeho rodného čísla. O případné změně rodného čísla by podle stěžovatele musela vědět především Okresní správa sociálního zabezpečení v Ostravě. Stěžovatel podotkl, že se dostal do situace, kdy je mu podle § 17e odst. 1 písm. a), odst. 2 a 3 zákona o evidenci obyvatel možno uložit sankci do 10 milionů Kč, neboť je podnikatelem s DIČ: CZ 531119229. Podle stěžovatele je nesporné a bylo prošetřeno, že v roce 1993 byl v ISEO veden pod rodným číslem s koncovkou 229. Stěžovatel dále uvedl, že krajský soud užil ustanovení § 17b zákona o evidenci obyvatel účelově. Magistrát města Ostravy měl podle stěžovatele prověřit údaj v ISEO podle § 8a tohoto zákona a Ministerstvo vnitra bylo povinno vydat rozhodnutí o řešení tohoto nesprávného údaje. Stěžovatel konstatoval, že jeho žádost o vydání cestovního pasu byla naprosto v souladu s právními předpisy a údaje zapsané v žádosti doložil. Česká správa sociálního zabezpečení měla podle stěžovatele jen velmi omezené pole působnosti v oblasti přidělování rodných čísel; do 1. 1. 2003 mohla přidělovat rodná čísla jen osobám uvedeným v § 5 písm. a) až d) vyhlášky č. 55/1976 Sb., přičemž stěžovatel nesplňoval kritérium bodu b). Toto kritérium ovšem ani splňovat nemusel, neboť má rodné číslo plně čitelně uvedeno ve všech třech následných dokladech. Česká správa sociálního zabezpečení tedy nerespektovala platné právní předpisy a bez ohledu na předepsaný právní postup bez vědomí ČSÚ zasílala lidem doklady o přidělení rodných čísel bez právní hodnoty a bez předepsaného razítka ČSÚ. Stěžovatel podotkl, že od 1. 1. 2003 přiděluje rodná čísla Ministerstvo vnitra, v registru jsou však vedena i rodná čísla přidělená před účinností zákona č. 133/2000 Sb., z čehož podle stěžovatele vyplývá, že došlo k porušení zákona, neboť je

v ISEO veden pod rodným číslem, které mu nikdy nebylo přiděleno. Tento údaj byl tedy nezákonně změněn, neboť minimálně do roku 1994 byl stěžovatel v registru veden pod rodným číslem s koncovkou 229. Stěžovatel současně namítal porušení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, a zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Stěžovatel nesouhlasil s výkladem vzájemných vztahů § 15 a § 17 zákona č. 133/2000 Sb., učiněným krajským soudem. Konstatoval, že § 17b se použije pouze v případě, kdy nositel nebo jeho zákonný zástupce získá pochybnosti o tvaru rodného čísla. Takovou pochybnost stěžovatel ani jeho zástupce nepocítili a pravdivost rodného čísla s koncovkou 229 je zcela prokázána veřejnými listinami, na něž odkazuje § 15 zákona. Stěžovateli tedy nevystal důvod podávat žádost o ověření rodného čísla. Stěžovatel zdůraznil, že jeho rodné číslo je buď správné, nebo duplicitní a nesprávné, a proto se přidělí číslo nové. Zákon však nepřipouští, že si někdo dovolí rozporovat váhu veřejných listin. Sdělení Ministerstva vnitra není možné považovat za ověření tvaru rodného čísla ve smyslu zákona, není ani novým přidělením rodného čísla. Stěžovatel označil svou žalobu za důvodnou a doplnil, že v případě krajského soudu *„jde o jednoznačný úmysl a záměr porušit ústavnost tohoto státu, zdiskreditovat soudní moc výkonnou a její nezávislost“*. Stěžovatel dále poukázal na porušení čl. 1, 3, 81 a 90 Ústavy České republiky s tím, že soudy *„až vulgárním způsobem manipulují se spisovými materiály a vlastními spisy za účelem zabránit přirozenému průchodu práva“*. Zákony tohoto státu jsou podle stěžovatele soudy naprosto ignorovány a jednotliví soudci se nad tyto zákony povyšují nebo je nerespektují. Stěžovatel namítal též porušení čl. 1, 4, 10, 11, 14 a 21 Listiny základních práv a svobod, neboť nevydáním řádných osobních a cestovních dokladů byl zbaven osobní svobody pohybu, lidské důstojnosti, práva vlastnit majetek a svobodně s ním nakládat a bylo mu odepřeno volební právo. Soudy podle stěžovatele porušily čl. 36 odst. 1 - 3, čl. 37 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť prokazatelně manipulovaly se spisovým materiálem tak, aby se nebyl schopen domoci řádné a včasné právní ochrany a ve svém oprávněném sporu byl znevýhodněn oproti straně žalované. Stěžovatel uzavřel, že o změně rodného čísla z koncovky 229 na 225 nikdy nebylo rozhodnuto, a proto platí rodné číslo s koncovkou 229. Stěžovatel podotkl, že postupem státu dochází k problémům, které *„mohou vyústit i v to, že budu žít jako občan bez dokladů dále a budu mít podstatnou újmu na osobních a osobnostních právech. Tuto skutečnost soudy všech stupňů nerespektovaly“*. Stěžovatel doplnil, že postupuje podle čl. 23 Listiny základních práv a svobod, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na spisovou dokumentaci a své vyjádření k žalobě. Doplnil, že stěžovatelem předložené doklady obsahovaly nesprávný údaj z důvodu chybného zápisu rodného čísla na rub rodného listu a následného přepisu do dalších dokladů. Rodné číslo stěžovatele vždy obsahovalo koncovku 225, nejedná se o duplicitně vedené rodné číslo jako v jiných případech, kdy je z tohoto důvodu nutné provést změnu rodného čísla podle § 17 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel. Magistrát města Ostravy podle názoru žalovaného učinil všechny kroky potřebné k ověření správnosti tvaru rodného čísla. V § 17b odst. 2 zákona o evidenci obyvatel je výslovně stanoveno, že Ministerstvo vnitra sdělí potřebnou informaci o správnosti rodného čísla, zákon zde nestanoví zvláštní formu tohoto aktu. Žalovaný zdůraznil, že současná právní úprava nezná jiný způsob jak zjistit, zda bylo určité rodné číslo občanovi přiděleno či nikoliv než ověřit jeho správnost dotazem na Ministerstvo vnitra. Závěr správce registru rodných čísel je proto pro správní orgán zásadním důkazem při posuzování správnosti tvaru rodného čísla stěžovatele. Žalovaný uzavřel, že správní řízení proběhlo zcela v souladu s příslušnými právními předpisy, a ztotožnil se se závěry krajského soudu uvedenými v rozsudku. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady

podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti se stěžovatel dovolává důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o kasační stížnosti. Dne 26. 5. 2004 podal stěžovatel na Magistrátu města Ostravy žádost o vydání cestovního pasu, ve které uvedl rodné číslo X; k žádosti přiložil úředně ověřený opis svého rodného listu s na rubu vyznačeným rodným číslem X a prokázal se cestovním pasem č. X rovněž s rodným číslem X. Stěžovatel současně podepsal dokument označený „*Výdej údajů vedených v informačním systému k Vaší osobě*“.

Podle interního sdělení Odboru vnitřních věcí Magistrátu města Ostravy ze dne 27. 5. 2004, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., jsou v informačním systému evidence obyvatel vedeny tyto údaje - jméno a příjmení: **J. T.**, rodné číslo: X, adresa místa trvalého pobytu: D. M. 1508/3, O. – H.

Správní spis dále obsahuje listiny „Hlášení změny čísla“ ze dne 14. 7. 1993, č. 32/93, a ze dne 25. 8. 1993, č. 70/93, vyhotovené Policií České republiky, adresované České správě sociálního zabezpečení, které uvádějí rodné číslo stěžovatele X. a poukazují na odlišné údaje uvedené v dřívějším občanském průkazu - X.

Přípisem ze dne 31. 5. 2004, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., Magistrát města Ostravy požádal Městský soud v Praze o sdělení, zda vede řízení ve věci přezkoumání rozhodnutí o přidělení rodného čísla stěžovatele. Městský soud v Praze přípisem ze dne 7. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 28, sdělil, že žaloba ve věci přidělení rodného čísla napadla dne 9. 3. 2004, dosud o ní nebylo rozhodnuto.

Magistrát města Ostravy rozhodnutím ze dne 8. 6. 2004, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., přerušil řízení do doby, než skončí řízení o předběžné otázce u Městského soudu v Praze.

Podle úředního záznamu ze dne 23. 7. 2004 bylo téhož dne telefonickým dotazem na Českou správu sociálního zabezpečení zjištěno, že stěžovateli byla dne 27. 10. 1967 přidělena koncovka rodného čísla 225 a nikdy nedošlo ke změně. Při vydávání prvního občanského průkazu v místě narození (Zlaté Hory) došlo k chybě a do občanského průkazu byla zapsána koncovka 229, která však patří jinému občanu z Hradce Králové. Při vydávání cestovního pasu se chyba opakovala, neboť již byla zapsána v občanském průkazu.

Dne 1. 12. 2004 bylo Magistrátu města Ostravy doručeno usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, jímž soud odmítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 8. 2002, zn. 4700/451, kterým bylo stěžovateli sděleno, že mu v roce 1967 bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 225.

Přípisem ze dne 3. 12. 2004, zn. VV/11487/04-PCD, POP/61/04/Wo, žalovaný stěžovateli sdělil, že ne zahájil řízení o přezkoumání rozhodnutí o přerušení řízení mimo odvolací řízení, neboť neshledal v tomto rozhodnutí ani v postupu správních orgánů rozpor se zákonem, obecně závazným předpisem, ani nařízením.

Podle úředního záznamu ze dne 8. 12. 2004 Magistrát města Ostravy obdržel dne 1. 12. 2004 pravomocné usnesení Městského soudu v Praze, a proto přerušené správní řízení ve věci vydání cestovního pasu stěžovateli dnem 2. 12. 2004 pokračuje.

Dne 14. 12. 2004 se stěžovatel dostavil na Magistrát města Ostravy, kde byl poučen podle správního řádu, seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí a byl s ním sepsán protokol. Stěžovatel uvedl, že trvá na své žádosti o vydání cestovního pasu a žádá, aby v cestovním pasu bylo zapsáno rodné číslo, které uvedl v žádosti (s koncovkou 229). Konstatoval, že nesouhlasí s vydáním cestovního pasu s koncovkou rodného čísla 225 a odmítne jej převzít. Stěžovatel vyzval správní orgán, aby právní cestou rozporoval jeho rodné číslo uvedené v rodném listu, které je pro stěžovatele výchozí a směrodatné. Spisový materiál stěžovatele nezajímá, požádal pouze o zdůvodnění, proč se Magistrát města Ostravy neangažoval ve věci opravy jeho rodného čísla v roce 1993, když byl podle spisu s touto skutečností v té době seznámen.

Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2004, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., Magistrát města Ostravy řízení podle § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech zastavil. Toto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 3. 2005, č. j. VV/1293/05-PCD/6/05/Tř, na základě opožděného odvolání stěžovatele podle § 65 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, zrušil.

Dne 2. 5. 2005 Magistrát města Ostravy požádal Ministerstvo vnitra o ověření správnosti rodného čísla stěžovatele pro účely ověření správnosti údaje vedeného v informačních systémech veřejné správy. Uvedl, že v informačním systému evidence obyvatel je vedeno rodné číslo s koncovkou 225, zatímco v rodném listu s koncovkou 229. O podání této žádosti byl stěžovatel informován telefonicky dne 9. 5. 2005.

Stěžovatel se dne 18. 5. 2005 dostavil na Magistrát města Ostravy, kde s ním byl sepsán protokol. Navrhl, aby mu bylo přiděleno identifikační číslo, a konstatoval, že spisový materiál v projednávané věci jej nezajímá.

Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., Magistrát města Ostravy přerušil řízení do doby, než skončí řízení o předběžné otázce u Ministerstva vnitra.

Přípisem ze dne 8. 8. 2005, č. j. SC-3-1988/2004, Ministerstvo vnitra sdělilo Magistrátu města Ostravy, že stěžovateli bylo Českou správou sociálního zabezpečení přiděleno rodné číslo ve tvaru X. Bezvýznamové identifikační číslo stěžovateli přidělit nelze, neboť žádné takové číslo uváděné na osobních dokladech v současnosti neexistuje.

Podle úředního záznamu ze dne 11. 8. 2005 obdržel Magistrát města Ostravy téhož dne sdělení Ministerstva vnitra, a proto přerušené řízení ve věci vydání cestovního pasu stěžovateli pokračuje.

Rozhodnutím ze dne 12. 8. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., Magistrát města Ostravy přerušil řízení na dobu 15 dnů od doručení tohoto rozhodnutí. Přípisem ze dne 12. 8. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., dále stěžovatele vyzval k prokázání pravdivosti údaje v žádosti

o vydání cestovního pasu. Uvedl, že Ministerstvo vnitra potvrdilo přidělení rodného čísla s koncovkou 225. Ačkoliv stěžovatel předložil rodný list, jenž obsahuje rodné číslo s koncovkou 229, jeho pravdivost neprokázal, neboť toto rodné číslo bylo, jak vyplývá z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, do rodného listu zapsáno chybně. Pravdivost rodného čísla nebyla prokázána ani předloženým cestovním pasem, neboť tento cestovní pas byl vydán na základě občanského průkazu vydaného podle chybných údajů uvedených v rodném listu. Magistrát města Ostravy stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí o přerušení řízení prokázal pravdivost údaje o rodném čísle, případně předložil podklady pro jeho zjištění. Současně stěžovatele poučil, že neprokáže-li ve stanovené lhůtě pravdivost údaje o rodném čísle s koncovkou 229, uvedeném v žádosti o vydání cestovního pasu, správní orgán řízení podle § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech zastaví.

Dne 15. 8. 2005 se stěžovatel dostavil na Magistrát města Ostravy, převzal rozhodnutí o přerušení řízení a výzvu a předložil ověřený opis rodného listu a osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty. Do protokolu uvedl, že občanský průkaz a cestovní pas po ukončení jejich platnosti řádně odevzdal Magistrátu města Ostravy. Vyjádřil přesvědčení, že v souladu se zákonem tímto plně prokázal pravdivost svých údajů, a podotkl, že žádné další doklady nehodlá předkládat. Současně odkázal na svého právního zástupce s tím, že spisový materiál nehodlá studovat.

Dne 23. 8. 2005 byla do spisu založena plná moc, kterou stěžovatel udělil JUDr. Aleši Vídenskému, advokátu.

Podáním ze dne 19. 8. 2005 stěžovatel vyslovil námitky proti dosavadnímu postupu v řízení. Namítal, že dopis Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2005 neuvádí datum, kdy tzv. přidělení rodného čísla Českou správou sociálního zabezpečení, proto požadoval doplnění tohoto data, podkladů, na základě kterých k tomu došlo, a sdělení, jakým způsobem byl s tímto seznámen. Konstatoval, že k žádosti o vydání cestovního pasu nepředkládal žádný výpis z informačního systému a ze zmíněného usnesení Městského soudu v Praze nevyplývá žádný závěr o správnosti rodného čísla s koncovkou 225.

Magistrát města Ostravy přípisem ze dne 31. 8. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., stěžovateli sdělil, že pouze Ministerstvo vnitra je podle § 17b zákona o evidenci obyvatel kompetentní k ověřování rodného čísla jeho nositele, výše citované sdělení je dostatečným dokladem ověřujícím správnost rodného čísla stěžovatele. Rovněž z odůvodnění usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, vyplývá, že rodné číslo X bylo stěžovateli přiděleno v roce 1967 a toto rodné číslo nebylo v minulosti změněno. Pro řízení o vydání cestovního pasu není rozhodné, kdy bylo předmětné rodné číslo přiděleno, neboť do cestovního dokladu se zapisují pouze aktuální údaje. Skutečnosti, kterými požadoval stěžovatel doplnit řízení (právní úprava v době přidělení rodného čísla, způsob seznámení stěžovatele s přidělením rodného čísla), nejsou pro řízení o vydání cestovního pasu relevantní. Magistrát města Ostravy současně stěžovatele poučil, že má možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům i ke způsobu jejich zjištění, popř. navrhnout jejich doplnění nejpozději do 7. 9. 2005.

Rozhodnutím ze dne 8. 9. 2005, zn. Vnitř./1/3701/04/Mus., Magistrát města Ostravy podle § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech zastavil řízení ve věci vydání cestovního pasu stěžovateli, neboť tento neprokázal pravdivost rodného čísla X uvedeného v žádosti o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004. V odůvodnění správní orgán po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení předeslal, že stěžovatel dne 26. 5. 2004 požádal o vydání cestovního pasu s rodným číslem X, k prokázání pravdivosti tohoto rodného čísla předložil rodný list, cestovní pas č. X, vydaný dne 26. 7. 1994 a osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty ze dne 7. 1. 1993.

Z informačního systému evidence obyvatel, stanoviska Ministerstva vnitra uvedeného v pravomocném usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, a ze sdělení Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2005, č. j. SC-3-1988/2004, bylo podle Magistrátu města Ostravy prokázáno, že správné rodné číslo stěžovatele je X. Jelikož je Ministerstvo vnitra jako správce registru rodných čísel podle § 17b zákona o evidenci obyvatel kompetentní k ověřování správnosti rodného čísla přiděleného jeho nositeli, správní orgán neměl žádné pochybnosti o pravdivosti tohoto údaje. Pravdivost rodného čísla s koncovkou 229 nebyla prokázána předložením rodného listu, neboť z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004 vyplývá, že rodné číslo s koncovkou 229 bylo do rodného listu zapsáno chybně. K námitce týkající se použití citovaného usnesení jako důkazního prostředku správní orgán uvedl, že podle § 34 správního řádu lze k dokazování použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy, přičemž mezi důkazy patří také listiny vydané státními nebo soudními orgány. Pravdivost rodného čísla s koncovkou 229 nebyla prokázána ani cestovním pasem č. X, neboť tento cestovní pas byl vydán na základě občanského průkazu č. X, vydaného podle chybných údajů uvedených v rodném listu stěžovatele. Ověřená kopie osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty pak podle § 15 zákona o evidenci obyvatel není dokladem o přiděleném rodném čísle. Správní orgán konstatoval, že pro řízení není relevantní, že ve sdělení Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2005 není uvedeno datum přidělení rodného čísla s koncovkou 225, neboť do cestovního pasu se zapisují pouze údaje aktuální v době jeho vydání. Rozhodné nejsou ani další skutečnosti, jimiž stěžovatel požadoval doplnit dokazování (právní úprava platná v době přidělení rodného čísla, způsob seznámení stěžovatele s touto skutečností). K námitce stěžovatele, že nepředložil výpis z informačního systému evidence obyvatel, Magistrát města Ostravy podotkl, že tento výpis vyhotovený ÚMob Ostrava - Jih dne 26. 5. 2004 byl při podání žádosti stěžovatelem předložen a je součástí spisového materiálu. Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel neprokázal pravdivost rodného čísla uvedeného v žádosti ze dne 26. 5. 2004, a proto v souladu s § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech rozhodl o zastavení řízení.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 11. 2005, č. j. 28952/2005/VV/Böh/0002-OCD/47/05, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že stěžovatel v průběhu správního řízení předložil k prokázání pravdivosti rodného čísla s koncovkou 229, uvedeného v žádosti o vydání cestovního pasu, ověřenou fotokopii rodného listu, cestovní pas č. X., ověřenou fotokopii osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty a listinu „Údaje o důchodovém pojištění OSVČ v roce 2004“; tyto dokumenty obsahují rodné číslo s koncovkou 229. Magistrát města Ostravy z ISEO zjistil, že ke stěžovateli je vedeno rodné číslo s koncovkou 225, dne 10. 9. 2003 mu byl vydán občanský průkaz obsahující rodné číslo s koncovkou 225, který si stěžovatel odmítl převzít. Podle „Hlášení změny čísla“ je správným rodným číslem stěžovatele číslo s koncovkou 225. Telefonickou konzultací s Českou správou sociálního zabezpečení bylo zjištěno, že koncovka 225 byla stěžovateli přidělena dne 27. 10. 1967 a nikdy nedošlo ke změně. Při vydávání prvního občanského průkazu došlo k chybě a byla do něj zapsána koncovka 229, která patří jinému občanovi; tato chyba se opakovala při vydávání cestovního pasu. Z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2004, č. j. 11 Ca 55/2004 - 36, vyplývá, že podle tvrzení Ministerstva vnitra nikdy nedošlo ke změně rodného čísla, v roce 1967 bylo stěžovateli přiděleno rodné číslo s koncovkou 225, při přepisu do rodného listu však byla zapsána koncovka 229. Tato chyba se opakovala při přepisování rodného čísla do občanského průkazu a následně do cestovního pasu. Podle sdělení Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2005 bylo prošetřením správnosti rodného čísla zjištěno, že stěžovateli bylo Českou správou sociálního zabezpečení přiděleno rodné číslo s koncovkou 225. Žalovaný dospěl k závěru, rodným číslem stěžovatele je číslo s koncovkou 225. Jediným orgánem, který podle platné právní úpravy ověřuje správnost rodného čísla, je správce registru rodných čísel - Ministerstvo vnitra. Podle jeho sdělení bylo stěžovateli přiděleno rodné číslo s koncovkou 225, které nikdy nebylo změněno. Chybný zápis do rodného listu a následně

do dalších dokladů na této skutečnosti nic nemění, tudíž doklady předložené stěžovatelem neprokazují, že mu bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 229. Žalovaný konstatoval, že správní orgán musí vycházet ze sdělení Ministerstva vnitra, neboť jiný způsob, jak řádně a v souladu s platnou právní úpravou ověřit správnost rodného čísla, není možný. K tvrzení stěžovatele, že rodné číslo nelze změnit na základě sdělení České správy sociálního zabezpečení, žalovaný uvedl, že k jeho změně nikdy nedošlo, stěžovatel byl od roku 1967 nositelem rodného čísla s koncovkou 225, rodné číslo s koncovkou 229 bylo přiděleno jinému občanovi. Komplikace způsobené chybným zápisem rodného čísla do rodného listu a případná možnost odškodnění stěžovatele nebyly předmětem správního řízení a nejsou relevantní. Podle žalovaného není možné, aby stěžovatel po zjištění této nesrovnalosti nadále užíval jako součást dokladu totožnosti rodné číslo jiného občana, vzhledem k jedinečnosti tohoto údaje pro každého, Magistrát města Ostravy proto nebyl v žádném případě oprávněn stěžovateli vydat cestovní pas obsahující rodné číslo s koncovkou 229. K námitce stěžovatele, že nikdo neprokázal, že mu rodné číslo s koncovkou 229 přiděleno nebylo, žalovaný uvedl, že pro vedené správní řízení je dostačující, že bylo řádně prokázáno přidělení rodného čísla s koncovkou 225, což přidělení jiného rodného čísla logicky vylučuje. Další skutečnosti uvedené stěžovatelem byly podle žalovaného irelevantní, proto odvolání zamítl.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nesprávné aplikace koncentrační zásady spočívající v tom, že se soud nezabýval skutečnostmi obsaženými v písemném závěrečném návrhu ze dne 5. 9. 2007, ačkoliv podle stěžovatele šlo o právní argumentaci k již uplatněným námitkám, a nikoliv o rozšíření žalobních bodů. Tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou, neboť zjistil, že se krajský soud beze zbytku vypořádal se všemi relevantními tvrzeními stěžovatele, uvedenými v žalobě i ve shora citovaném doplnění žaloby, a žádné z těchto tvrzení, ani doplněná právní argumentace nemohou nijak ovlivnit správnost závěrů, k nimž krajský soud dospěl.

Následně se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem.

Podle § 17 odst. 1 zákona o cestovních dokladech cestovní doklad lze vydat a změny nebo doplnění údajů v něm zapsaných lze provést na žádost, která splňuje náležitosti stanovené tímto zákonem. Občanovi se vydá cestovní doklad, pokud k tomu jsou splněny podmínky stanovené tímto zákonem nebo mezinárodní smlouvou. Občanovi, který je držitelem platného cestovního pasu, lze vydat další cestovní pas jen v odůvodněných případech; odůvodněným případem se rozumí například vyřízení vízových záležitostí souvisejících s cestou do zahraničí, jestliže občan cestovní doklad naléhavě potřebuje k jiné cestě do zahraničí.

Podle § 17 odst. 2 zákona o cestovních dokladech žádost o vydání cestovního dokladu, popřípadě o provedení změn v něm zapsaných údajů nebo o jejich doplnění může podat občan starší 15 let; pokud je občan nezletilý, připojí k žádosti písemný souhlas zákonného zástupce s jeho ověřeným podpisem.

Podle § 20 odst. 1 zákona o cestovních dokladech občan, který žádá o vydání cestovního dokladu, je povinen předložit vyplněnou žádost o vydání cestovního dokladu, která obsahuje údaje uvedené v § 6 odst. 2, a dále tyto údaje:

- a) rodné příjmení a rodné číslo občana, pokud se nezapisuje do cestovního dokladu,*
- b) adresu místa trvalého pobytu v České republice; občan žijící v zahraničí uvádí adresu místa svého posledního trvalého pobytu v České republice,*

- c) jméno, popřípadě jména, příjmení a rodné číslo manžela nebo rodičů, jde-li o vydání diplomatického pasu nebo služebního pasu manželu nebo nezaopatřenému dítěti držitele diplomatického nebo služebního pasu,
  - d) nepovinné údaje podle § 7, pokud občan žádá o jejich zapsání do cestovního dokladu,
  - e) odůvodnění, pokud občan žádá o vydání dalšího cestovního pasu (§ 17 odst. 1),
  - f) údaje, které jsou podmínkou vydání cestovního dokladu na základě mezinárodní smlouvy.
- Žádost o vydání cestovního dokladu musí být podepsána občanem, jemuž má být cestovní doklad vydán; podpis se nevyžaduje, pokud občanovi v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka.

Podle § 6 odst. 2 zákona o cestovních dokladech povinnými údaji zapisovanými do cestovního dokladu jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo, pohlaví, státní občanství, datum a místo narození, a jde-li o diplomatický nebo služební pas, i diplomatická nebo služební hodnost (funkce), přičemž název místa narození se zapisuje podle aktuálního stavu; u občanů narozených v cizině se zapisuje pouze kód státu narození, místo narození se u nich nezapisuje,
- b) územní a časová platnost cestovního dokladu, číslo dokladu, datum jeho vydání a označení úřadu, který jej vydal,
- c) strojově čitelné údaje zapisované do strojově čitelné zóny cestovního pasu, diplomatického pasu nebo služebního pasu v tomto pořadí: typ dokladu, kód vydávajícího státu, příjmení, jméno, popřípadě jména občana, číslo cestovního dokladu, státní občanství, datum narození, pohlaví, doba platnosti cestovního dokladu, rodné číslo a kontrolní číslice, které jsou číselným vyjádřením vybraných údajů ve strojově čitelné zóně.

Podle § 21 odst. 1 zákona o cestovních dokladech žadatel podle § 17 odst. 2 až 10 je povinen uvést v žádosti podle § 20 odst. 1 nebo § 20 odst. 3 pravdivě všechny požadované údaje a jejich pravdivost prokázat. Nemůže-li prokázat pravdivost požadovaných údajů, je povinen předložit podklady pro jejich zjištění. Pravdivost údajů uváděných v žádosti se prokazuje doklady podle zvláštních právních předpisů, popřípadě dalšími doklady podle mezinárodní smlouvy, jedná-li se o jiný cestovní doklad vydávaný na jejím základě.

Podle § 21 odst. 3 zákona o cestovních dokladech orgán příslušný k vydání cestovního dokladu, k provedení změn nebo doplnění údajů v cestovním dokladu zastaví řízení, pokud osoba oprávněná podat žádost neprokáže ve lhůtě stanovené rozhodnutím tohoto orgánu o přerušení řízení pravdivost údajů požadovaných v žádosti nebo nepředloží podklady pro jejich zjištění.

Podle § 30 odst. 3 zákona o cestovních dokladech pro výkon státní správy na úseku cestovních dokladů využívá ministerstvo, Ministerstvo zahraničních věcí a obecní úřady obcí s rozšířenou působností z informačního systému evidence obyvatel tyto údaje o občanech:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změnu, rodné příjmení,
- b) datum narození,
- c) pohlaví a jeho změnu,
- d) místo a okres narození a u občana, který se narodil v cizině, pouze stát narození,
- e) rodné číslo,
- f) státní občanství,
- g) adresu místa trvalého pobytu, včetně předchozí adresy místa trvalého pobytu,
- h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místě trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
- j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
- k) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, pohlaví a rodné číslo dítěte, které má být zapsáno do cestovního dokladu.

Stěžovatel v žádosti o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004 uvedl své rodné číslo s koncovkou 229 a v průběhu celého řízení trval na tom, aby mu do cestovního pasu bylo rodné číslo zapsáno v tomto tvaru. Při podání žádosti stěžovatel podepsal dokument označený „*Výdej údajů vedených v informačním systému k Vaší osobě*“, a vyslovil tak souhlas s tím, aby správní orgány zjišťovaly jeho osobní údaje vedené v informačním systému podle § 8 odst. 3 zákona o evidenci obyvatel, tedy podal žádost o poskytnutí údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel. Magistrát města Ostravy následně získal údaje o stěžovateli vedené v tomto informačním systému, podle nichž má rodné číslo stěžovatele koncovku 225.

Uvedený postup byl v předcházejícím řízení nesprávně popsán tak, že stěžovatel k žádosti o vydání cestovního pasu přiložil výpis z informačního systému evidence obyvatel. Stěžovateli lze přisvědčit, že takový dokument skutečně nepředkládal, nicméně byl při podání žádosti informován a vyslovil souhlas s tím, aby si správní orgán opatřil údaje v informačním systému evidence obyvatel vedené, resp. podepsal žádost o jejich poskytnutí. Formulacní nepřesnost, jíž se správní orgány dopustily, pokud uvedly, že stěžovatel předložil zmíněný výpis, však nemá žádný vliv na zákonnost jejich rozhodnutí, neboť není podstatné, kdo tento dokument předložil, ale jaké údaje výpis obsahuje a že byl stěžovatel o tomto postupu zpraven a svým podpisem jej odsouhlasil.

Porovnáním obsahu žádosti o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004 a údaje o rodném čísle z informačního systému evidence obyvatel, jehož byl Magistrát města Ostravy podle § 30 odst. 3 písm. e) zákona o cestovních dokladech povinen využít, správní orgány zjistily rozpor mezi rodným číslem, které má stěžovatel zapsáno v rodném listu a předchozím cestovním pasu, a rodným číslem evidovaným v informačním systému.

Podle § 3 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel *evidence obyvatel je vedena v informačním systému evidence obyvatel (dále jen „informační systém“), jehož správcem je ministerstvo (vnitřní, pozn. soudu). Tento informační systém je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.*

Podle § 3 odst. 3 písm. e) zákona o evidenci obyvatel *v informačním systému se o občanech vedou tyto údaje: rodné číslo.*

Podle § 13 odst. 6 zákona o evidenci obyvatel *totéž rodné číslo nesmí být přiděleno více fyzickým osobám.*

Podle § 13b odst. 1 zákona o evidenci obyvatel *ministerstvo (vnitřní, pozn. soudu) spravuje a pro účely tvorby, určování, předávání, přidělování, ověřování, osvědčování a provádění změn rodných čísel zpracovává registr rodných čísel (dále jen „registr“). Registr obsahuje veškerá určená rodná čísla podle tohoto zákona i podle dříve platných právních předpisů.*

Podle § 13b odst. 5 zákona o evidenci obyvatel *v registru jsou vedena*

- a) *určená rodná čísla,*
- b) *přidělená rodná čísla,*
- c) *aktuálně nepřidělená určená rodná čísla.*

Rodná čísla podle písmen a), b) a c) jsou v registru vedena jako neukončený, nepřetržitě funkčně přístupný přehled dat s vylučnou informační hodnotou, vzájemně si vytvářející uživatelskou podporu pro správné přidělování rodných čísel, k provádění změn rodných čísel, k ověřování přidělených rodných čísel a odstraňování zjištěných nedostatků v chybně přidělených rodných číslech.

Rodné číslo je identifikátorem fyzické osoby, která splňuje podmínky pro jeho přidělení podle zákona, a je pro každou fyzickou osobu, vedenou v evidenci obyvatel, jedinečné; jedno

rodné číslo tedy nemůže být přiděleno více osobám. Podle důvodové zprávy k zákonu o evidenci obyvatel se rodné číslo stává nepostradatelným indikátorem a pomocným prostředkem pro vyhledávání údajů obyvatel v informačním systému, jakož i pro komunikaci uvnitř i vně informačního systému.

Základním účelem rodného čísla je umožnit zjištění totožnosti osoby, jíž bylo přiděleno, pomocí jediného údaje. Jméno a příjmení, datum narození ani místo trvalého pobytu samostatně a mnohdy ani při společném užití nepostačují pro odlišení osob a nejsou ani praktické pro vyhledávání osob v nejrůznějších databázích. Užívání rodného čísla, původně zavedeného pro účely sociálního zabezpečení a účely statistické, se proto rozšířilo do mnoha oblastí lidského života. Rodné číslo se v současné době používá nejen ve styku s úřady, ale rovněž ve sféře soukromoprávních vztahů (např. pro identifikaci smluvních stran, v komunikaci klienta s bankou, apod.).

Význam rodného čísla pramení především z jeho jedinečnosti, kterou může zaručit pouze to, že zákon o evidenci obyvatel určuje jedinou výchozí databázi rodných čísel, jež má výlučnou informační hodnotu. Jinými slovy, správnost rodného čísla fyzické osoby lze ověřit toliko v registru rodných čísel, a naopak, jediné rodné číslo uvedené v tomto registru je rodným číslem přiděleným osobě, která je pod tímto číslem v registru vedena. Registr rodných čísel spravuje Ministerstvo vnitra, jež je proto jedinou institucí nadanou kompetencí rodná čísla ověřovat.

Podle § 17b odst. 1 věta první zákona o evidenci obyvatel *v případě, že nositel rodného čísla nebo jeho zákonný zástupce zjistí jakékoliv nesrovnalosti v přiděleném rodném čísle nositele rodného čísla anebo získá pochybnosti o jeho jedinečnosti, písemně požádá ministerstvo o ověření rodného čísla v registru.*

Podle § 17b odst. 2 zákona o evidenci obyvatel *ministerstvo na základě údajů vedených v registru ověří správnost uvedeného výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo vydalo, a ve spolupráci se zjištěným skutečným výdejovým místem pak ověří, zda rodné číslo uvedené v žádosti je správné a je přiděleno nositeli rodného čísla, který je uveden v žádosti. Na základě zjištěných skutečností ministerstvo žadateli o ověření sdělí, že rodné číslo je správné, anebo že nositeli rodného čísla podle odstavce 1 písm. a) bylo přiděleno rodné číslo chybně anebo rodné číslo, které bylo současně přiděleno jinému nositeli rodného čísla. V případě zjištěné chyby v rodném čísle anebo jeho nejedinečnosti ministerstvo provede změnu rodného čísla podle ustanovení § 17 odst. 2 písm. a) nebo b) a oznámí tuto skutečnost žadateli o ověření a zjištěnému nositeli duplicitního rodného čísla.*

Podle § 17c odst. 1 zákona o evidenci obyvatel *v případě, že nositel rodného čísla nemůže prokázat, že mu bylo přiděleno rodné číslo žádným z dokladů uvedených v § 15, požádá ministerstvo o osvědčení rodného čísla.*

Podle § 17c odst. 1 zákona o evidenci obyvatel *ministerstvo na základě údajů vedených v registru prověří správnost postupu výdejového místa, které nositeli rodného čísla rodné číslo vydalo, a ve spolupráci se zjištěným skutečným výdejovým místem pak ověří, zda nositeli rodného čísla uvedenému v odstavci 1*

- a) bylo přiděleno rodné číslo uvedené v žádosti o osvědčení rodného čísla,*
- b) bylo přiděleno jiné rodné číslo než uvedené v žádosti o osvědčení, nebo*
- c) rodné číslo přiděleno nebylo.*

V případech uvedených v písmenech a) a b) pak ministerstvo vydá doklad o rodném čísle, ve kterém kromě nositele rodného čísla a jemu přiděleného správného čísla současně osvědčí, kým bylo rodné číslo přiděleno, a datum jeho přidělení.

Z citovaných ustanovení zákona o evidenci obyvatel je zřejmé, že správní orgán prvního stupně postupoval správně, když se po zjištění nesouladu rodného čísla stěžovatele uvedeného

v žádosti o vydání cestovního pasu (též v rodném listu stěžovatele a jeho předchozím cestovním pasu) a rodného čísla, pod nímž je stěžovatel veden v informačním systému evidence obyvatel, obrátil na Ministerstvo vnitra se žádostí o ověření správnosti rodného čísla stěžovatele.

Ze sdělení Ministerstva vnitra, které potvrdilo, že rodné číslo stěžovatele má koncovku 225, byly správní orgány povinny vycházet, neboť Ministerstvo vnitra je podle zákona o evidenci obyvatel jedinou autoritou oprávněnou k ověřování správnosti rodných čísel. Správní orgán prvního stupně proto nebyl oprávněn vydat stěžovateli cestovní pas s rodným číslem ve tvaru, jenž požadoval.

Nejvyšší správní soud nepopírá, že rodný list stěžovatele je veřejnou listinou (§ 91 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změnách některých souvisejících zákonů); stejně tak je veřejnou listinou i cestovní pas (§ 2 zákona o cestovních dokladech).

Na veřejné listiny je při hodnocení důkazů v řízení správním i soudním nahlíženo jinak než na listiny ostatní. Správní řád z roku 1967 sice neobsahuje výslovnou úpravu veřejné listiny jako důkazního prostředku, nicméně lze vycházet z obecného principu, který je vyjádřen v ustanovení § 134 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení *listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrženo*. Tento princip se projeví i ve správním řízení, neboť veřejné listiny mají při hodnocení důkazů vyšší sílu než ostatní listiny, a to v důsledku presumpce správnosti jejich obsahu.

Důležitou součástí vysloveného principu je i podmínka „*není-li dokázán opak*“, která umožňuje vyvrátit pravdivost skutečností ve veřejné listině uvedených. V projednávané věci nastala situace, kdy se do rozporu dostal obsah veřejné listiny a informace zjištěné z registru rodných čísel, který má výlučnou informační hodnotu. Výlučná informační hodnota údajů obsažených v registru rodných čísel znamená, že tyto údaje mají ze zákona přednost před údaji pocházejícími z jiných zdrojů, včetně veřejných listin.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je proto v této situaci nezbytné vycházet z údajů zjištěných v registru s výlučnou informační hodnotou a správnímu orgánu prvního stupně sdělených Ministerstvem vnitra, které jediné je oprávněno ověřovat správnost rodných čísel. Nejvyšší správní soud proto ve shodě se správními orgány a krajským soudem dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení byl prokázán opak skutečnosti, již rodný list a předchozí cestovní pas stěžovatele osvědčovaly či potvrzovaly. Předložené veřejné listiny tedy nepotvrzují pravdivost rodného čísla stěžovatele s koncovkou 229, uvedeného v žádosti o vydání cestovního pasu.

Na tuto skutečnost byl stěžovatel před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně upozorněn a byl vyzván k předložení jiných dokumentů na podporu svých tvrzení. Osvědčení o registraci stěžovatele k dani z přidané hodnoty, předložené před vydáním rozhodnutí o zastavení řízení, ani listina „Údaje o důchodovém pojištění OSVČ v roce 2004“, přiložená k odvolání proti tomuto rozhodnutí, však nemohou nic změnit na výlučné informační hodnotě údajů vedených v registru rodných čísel, tedy ani na zjištění správních orgánů, že rodné číslo stěžovatele nese koncovku 225.

Trval-li stěžovatel na vydání cestovního pasu s rodným číslem s koncovkou 229, Nejvyšší správní soud uzavírá, že Magistrát města Ostravy správně řízení o jeho žádosti zastavil,

neboť stěžovatel neprokázal pravdivost tohoto údaje. Rovněž žalovaný za dané situace rozhodl správně, neboť odvolání stěžovatele zamítl a rozhodnutí o zastavení řízení potvrdil.

Důvodnou neshledal Nejvyšší správní soud ani námitku stěžovatele, že Magistrát města Ostravy měl při zjištění nesourodosti rodného čísla v jeho osobních dokladech s údaji v informačním systému evidence obyvatel zahájit řízení o odstranění nesouladu. Správní orgán zcela v souladu se zákonem kontaktoval Ministerstvo vnitra, které sdělením ze dne 8. 8. 2005 potvrdilo správnost rodného čísla stěžovatele zapsaného v informačním systému evidence obyvatel, čímž byl zjištěný nesoulad vyřešen.

Nejvyšší správní soud potvrzuje správnost závěru krajského soudu, že správní orgány nebyly v řízení o vydání cestovního pasu oprávněny zabývat se námitkami stěžovatele, zda mu v roce 1967 bylo přiděleno rodné číslo s koncovkou 229 nebo 225 a zda následně došlo či nedošlo ke změně přiděleného rodného čísla. Pro vydání cestovního pasu totiž není rozhodné, kdy bylo žadateli rodné číslo přiděleno, ale jaké je jeho aktuální rodné číslo v okamžiku, kdy mu má být cestovní pas vydán. Krajskému soudu proto nelze vytýkat, že se předmětnými námitkami nezabýval. Nejvyšší správní soud nicméně považuje za vhodné alespoň ve stručnosti zásadnější námitky stěžovatele zodpovědět.

Z obsahu správního spisu považuje Nejvyšší správní soud za prokázané, že stěžovateli bylo v roce 1967 přiděleno rodné číslo s koncovkou 225, do rodného listu stěžovatele ovšem byla nesprávně zapsána koncovka 229. Od této skutečnosti se odvíjejí veškeré pozdější nesrovnalosti týkající se rodného čísla. Správní orgány, které vydávaly stěžovateli předchozí doklady totožnosti, vycházely z předpokladu správnosti rodného čísla uvedeného v rodném listu, případně v občanském průkazu, kam byla opsána nesprávná koncovka v rodném listu uvedená. Teprve s nástupem výpočetní techniky a postupným vytvářením centrální elektronické databáze, včetně dálkového přístupu do ní, vyvstaly nejasnosti ohledně koncovky rodného čísla stěžovatele, a to již v roce 1993. Tehdy však nebyla výpočetní technika na takové úrovni, jako je dnes, neexistoval ani informační systém evidence obyvatel (stěžovatel v něm tedy v roce 1993 nemohl být veden pod rodným číslem s koncovkou 229, jak tvrdí), a zřejmě z těchto důvodů správní orgány nakonec zapsaly do občanského průkazu stěžovatele rodné číslo podle rodného listu a předchozího občanského průkazu. Toto jejich pochybení ovšem nemůže podle názoru Nejvyššího správního soudu nic změnit na správnosti postupu a rozhodnutí žalovaného i Magistrátu města Ostravy ve věci žádosti stěžovatele o vydání cestovního pasu ze dne 26. 5. 2004.

Stěžovateli lze přisvědčit, že rodné číslo mu v roce 1967 nemohla přidělit Česká správa sociálního zabezpečení, která v té době ještě neexistovala, učinil tak její předchůdce Státní úřad sociálního zabezpečení prostřednictvím odboru sociálního zabezpečení okresního národního výboru. Vzhledem k tomu, že Česká správa sociálního zabezpečení po svém vzniku kompetence v oblasti rodných čísel získala, nemůže podle názoru Nejvyššího správního soudu tato nepřesnost zpochybnit další obsah sdělení Ministerstva vnitra ze dne 8. 8. 2005, jehož zásadní důkazní hodnota spočívá v potvrzení správnosti rodného čísla stěžovatele vedeného v informačním systému evidence obyvatel, a to na základě údajů z registru s výlučnou informační hodnotou, zjištěných a správnímu orgánu prvního stupně předaných jediným k tomu kompetentním orgánem - Ministerstvem vnitra.

Správní orgán prvního stupně navíc zjistil, že rodné číslo ve tvaru, který stěžovatel uvedl v předmětné žádosti a který má zanesen v rodném listu, bylo přiděleno jinému občanu České republiky. Tuto skutečnost potvrdil i stěžovatel ve svých podáních a jejich přílohách. Nejvyšší správní soud proto s odkazem na výše citované ustanovení § 13 odst. 6 zákona o evidenci

obyvatel zdůrazňuje, že stěžovatel se nemůže domoci toho, aby byl údaj v registru rodných čísel změněn na rodné číslo s koncovkou 229, neboť toto rodné číslo bylo přiděleno jinému nositeli a zákon vylučuje přidělení téhož rodného čísla více osobám.

Poukazuje-li stěžovatel na výpověď nositele rodného čísla X pana Z., že byl v roce 1996 předvolán na Českou správu sociálního zabezpečení, neboť bylo zjištěno, že je evidován se stejným rodným číslem jako stěžovatel, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že panu Z. bylo jeho rodné číslo nakonec potvrzeno. To nasvědčuje spíše závěru, že Česká správa sociálního zabezpečení tehdy zjistila, že stěžovateli bylo v roce 1967 přiděleno rodné číslo s koncovkou 225, a koncovku 229 proto mohla bez dalšího ponechat panu Z. Zmíněné tvrzení stěžovatele podle názoru soudu dokládá toliko existenci nesrovnalostí v údajích o jeho rodném čísle, které ovšem byly v průběhu řízení o jeho žádosti o vydání cestovního pasu uspokojivě vyřešeny.

Stěžovatel v průběhu správního řízení navrhoval smírné řešení spočívající v přidělení bezvýznamového identifikačního čísla namísto čísla rodného. Takový postup současná právní úprava neumožňuje, žádosti stěžovatele proto nemohlo být vyhověno. Nejvyšší správní soud se v tomto kontextu pozastavuje nad tím, proč stěžovatel nepřijal rodné číslo s koncovkou 225, když ohlášení tohoto rodného čísla na všech místech, kde je to nezbytné, by muselo být naprosto stejně náročné, jako oznámení nového bezvýznamového identifikačního čísla.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že stěžovatel po řadu let užíval rodné číslo s koncovkou 229 v domnění, že mu rodné číslo v tomto tvaru bylo v roce 1967 přiděleno. Z lidského hlediska je proto pochopitelné, že stěžovatel pocítuje zjištění, že jeho rodné číslo má koncovku 225, jako obrovský zásah do svých práv. Z právního hlediska však nezbývá než konstatovat, že s ohledem na shora uvedené skutečnosti je vyloučeno, aby se stěžovatel domohl rodného čísla v jím požadovaném tvaru nebo bezvýznamového identifikačního čísla, o jehož přidělení žádal. Jediným řešením vzniklé situace proto může být pouze to, že stěžovatel akceptuje své rodné číslo ve tvaru, který je veden v informačním systému evidence obyvatel, a převezme si osobní doklady s tímto rodným číslem.

Sankčního postihu ve výši 10 miliónů Kč se stěžovatel obávat nemusí, neboť ustanovení § 17e zákona o evidenci obyvatel dopadá pouze na právnické osoby a stěžovatel, byť je podnikatelem s přiděleným identifikačním číslem a daňovým identifikačním číslem, právnickou osobou není.

Nejvyšší správní soud nezjistil stěžovatelem obecně namítaná a z hlediska projednávané věci irelevantní porušení Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod. Nepotvrdilo se ani ničím nepodložené tvrzení stěžovatele o manipulaci krajského soudu se spisovým materiálem.

Otázka případné náhrady škody a újmy, která stěžovateli v důsledku nesprávného zápisu jeho rodného čísla do rodného listu a odstranění tohoto pochybení až po více než třiceti letech mohla vzniknout, nespadá do kompetence soudů rozhodujících ve správním soudnictví, proto se jí Nejvyšší správní soud nemohl zabývat. Soud se rovněž nezabýval dalšími tvrzeními a námitkami stěžovatele, které nejsou pro projednávanou věc relevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační námitky nedůvodnými, kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2007, č. j. 22 Ca 24/2006 - 54, jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nad rámec plnění běžné úřední povinnosti nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu